

VOU AMBIENT

REVISTA D'ART

2/10

Dibux, per l'edre Nonsi

50 CTS.

ARTISTES! PINTORS!

Aviat es posarán a la venda
els tubs de color a l'oli
ATLANTIDA, de qualitat
extra i qualitat extra-supe-
rior, única marca que po-
drà competir amb les mi-
llors estrangeres

DEMANEU-NE I PROPAGUEU-LOS

PIANOS I ARMONIUMS

Lloguers desde 10 ptes. mesals

VIDUA DE CARLES BIEGER

Ex-operari i afinador de
la casa ERARD de París

Bruch, 78, entl. BARCELONA

R. Ventosa

Pintura decorativa
i decoració general

Plateria, 65

J. RIGOL GINEBRA

Petritxol, 17 - Barcelona
Teléfon 3470 A

ARTICLES PER A DIBUIX
PINTURA I ESCRIPTORI

Agent exclusiu per a la venda en
Espanya dels COLORS A L'OLI

SELVAS

NOSTRA PORTADA

ISIDRE NONELL

Nonell, el befat per la genteta dei seu temps, el criticat estúpidament pels reventaires d'ofici, el que va haver de sofrir les ganyotes dels panxacontents de l'art i les burles de les patums, avui reneix estimat i reconegut, al mateix temps que cauen en l'oblit cada dia més profund, tots aquells que ajudaren a fer que la vida d'un dels nostres artistes més gloriosos, fos un sens fi d'adversitats.

En oferir aquest petit record al mestre Nonell, ho fem també devotament a la senyora Angeleta, la mare del gloriós artista. Cal pensar lo que hauria estat d'en Nonell, sense una mare com la que Déu li donà—tota bondat—que s'emmirallava en els ulls del seu fill. Cal, doncs, cedir justament la part de glòria que li correspon a la mare del pintor. La fe que degué posar en l'obra d'en Nonell, que als ulls de les patums tan poques garanties oferia. Quin sofrir el d'aquell pobre cor, el veure tanta illusió combatuda, tanta fe escarnida, tanta lluita menyspreada. El sacrifici de la vida d'un fill a canvi de befes, l'excés de treball i d'estudi per guanyar-se el títol de gandul.

Sortosament la mare, la bona mare d'En Nonell, a la fi de la seva vida, va veurer com son fill triomfava sorollosament, com les obres riques, extraordinàriament fastuoses, passaven a ornar i

a enriquir les bones colleccions i amb un amarg somriure degué pensar moltes vegades que ella abans que ningú, ja va preveure que tanta fe, tant d'entusiasme, tant sacrifici, en un fill tot cor i generositat, havia a la fi de donar aquest excellent i saborós fruit.

Nonell mori jove, i als darrers anys de la seva vida treballá febrósament, deixant-nos una quantitat de teles i dibuixos que són una benedicció del cel, i deixà encara a més en nosaltres aquest optimisme que tant li estimem, aquesta convicció de què a la fi, pesi a qui pesi, el temps sols escull allò que té un valor—que passant per damunt l'esultícia i la mala fe—és l'únic que té el dret de quedar etern.

PALLARÉS.

AUTO-CARICATURA, per Nonell

El cubisme a Catalunya

El cubisme a Catalunya ha tingut pocs seguidors. Lo d'aquell pagès que es fa el viu, quan baixa a ciutat, per por de què l'enganyin, han fet els pintors catalans.

Aquests s'han dit: A nosaltres no ens enganyaràn pas, i han tancat els ulls per a no enlluernar-s'hi.

No obstant, alguns, s'han aprofitat alguns ensenyaments, però, això sí; d' amagat, com aquell que fa una acció que no està pas bé, però que en sent una necessitat.

Uns pocs, poquíssims, han tingut l'atreviment de llençar-s'hi, i a fe, que han deixat en bon lloc al cubisme.

Potser, en compte de doldrense'n de

FIGURI DE «PARADE» per Picasso

LA TAQUI-MECANÓGRAFA, per F. Camps

què no hagués apassionat més i de no haver assolit una gran massa de conreadors i com a conseqüència d'admiradors, ens en tindriem d'alegrar. doncs lo que ha perdut en quantitat ho ha guanyat en qualitat.

Però, l'ensenyament que podria haver tingut el cubisme sobre la pintura, s'ha quedat per uns quants iniciats, malgrat les campanyes fetes a les «Galleries Dalmau» de la Portaferrissa, on hi passaren els Gleizes, Metzinger, el català Miró, Barradas (que encara que estranger, es formà a Catalunya), Bracque, Léger, Gris i tants altres.

D'aquest ensenyament solament se n'aprofitaren alguns dels joves que figuren en grups d'avançada, i alguns d'ells l'han practicat i amb bastanta fortuna.

Citarem a En Sisquella—el pintor ple de sensibilitat i força—de qui recordem admirables dibuixos cubistes i que no desmereixerien entre els millors. En Francesc Camps, també s'ha manifestat com un dels cubistes més interessants de Catalunya, de qui mencionarem teles verament magnífiques,

entre elles «Modes», potser la millor, «Palco als toros» i «Manicura»; demés recordem entre els que més s'han significat com a cubistes a Catalunya, l'Antoni Roca, Joan Cortès, seguint En Ventosa, l'Store... i potser algun altre.

D'En Joan Miró, el formidable cubista català, actualment a París, pot conceptuar-se'l com dels de primera fila, i En Barradas, actualment a Madrid, va fent una notable campanya.

I aquests són els fruits del cubisme a casa nostra, a part de les diferents influències que ha pogut tenir en els pintors d'*avangarde*, i certament és molt poc.

* * *

Hom creu que el cubisme és molt interessant i que fins és necessari el seu coneixement i com deia molt bé En Pallarés, en nostre darrer número i parlant de Picasso, que hauria d'ésser obligatori en les Escoles Oficials d'Art, l'ensenyament del cubisme.

Els teoritzadors d'ell, A. Gleizes i J. Metzinger, ens diuen: *N'est pas un art d'imitation, mais un art de conception qui tend a s'élever jusqu' à la création.*

«Els cubistes volen ésser els pintors de la quarta dimensió, que és la dimensió espiritual, metafísica.»

Maurice Raynal, diu: «L'objecte de l'art no ha d'ésser ni ço Real ni ço Ideal, sinó ço VERITABLE.»

Guillaume Apollinaire, divideix el cubisme en quatre espècies, a saber:

«Cubisme científic: Es l'art de pintar nous conjunts amb elements manllevats no pas a la realitat de visió, sinó a la realitat de coneixement.»

«Cubisme òrfic: Es l'art de pintar nous conjunts amb elements manllevats no pas a la realitat visual, sinó enterament creats per l'artista i dotats per ell d'una poderosa realitat.»

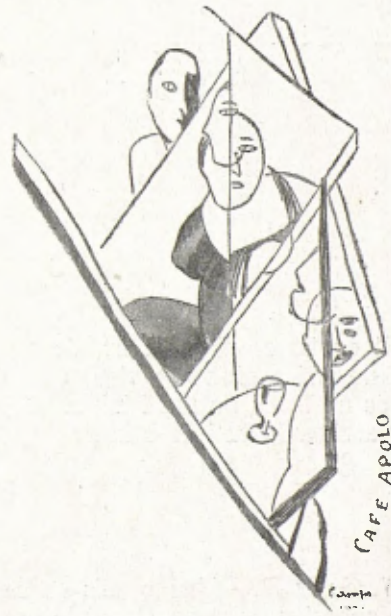
«Cubisme físic: L'art de pintar nous conjunts manllevats en majoria a la realitat de visió.»

«Cubisme instintiu: L'art de pintar nous conjunts manllevats, no pas a la realitat visual, sinó a la que suggereixen a l'artista l'instint i la intuïció.»

Maurice Raynal, resumeix la teoria concluent dels teoritzadors, d'aquesta manera:

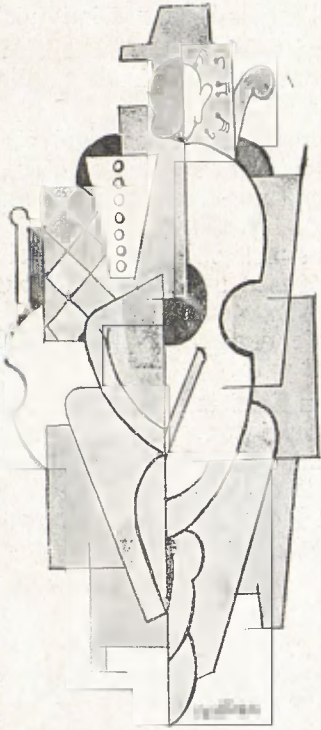
«Concebir un objecte vol dir representar-se'l en l'esperit, això és, el més purament possible, en la seva absoluta totalitat, i deslliurat de tots els detalls que el situen en l'espai o en el temps, que li donen una raó final, en un mot, que desflore sa puresa per la consideració de qualque accident noïble a sa qualitat pura.»

Quan l'artista pinti aquest objecte tal com l'hagi concebut, el pintarà en sa essència, pintarà la idea mateixa de l'objecte en la seva més pura accepció i, com Hegel, farà de la Bellesa la manifestació sensible de la idea.»

CAFÉ APOLO, per F. Camps (colecció A. Roca)

Els claustres del Monestir de Sant Cugat del Vallès

EL VIOLONCEL·LISTA, per Ventosa

* * *

El cubisme, dintre l'art, és com la cultura física dintre la vida, que si bé no és un fi, és un medi importantíssim per arribar-hi sa i bo a la fi.

H.

N. de la R.—Alguns dels conceptes que apareixen en aquest article han estat extrets del llibre d'En Joan Sacs, «La pintura moderna francesa fins al cubisme».

Sant Cugat del Vallès és un poblet ple de simpatia—potser l'haver-hi passat la meua infantesa me'l fa doblement simpàtic—; les noies són un dels seus millors ornaments—gentils i boniques—i el seu monestir, el veritable joiell, li dóna tot el caràcter i l'omple d'encís.

En aquestes tardes xafogoses i daurades d'estiu, és plaent passejar-se pels claustres del monestir, claustres que guarden tants records, que han gaudit de la benaurança, de la dolça calma monacal, quan aquells monjos buscaven llur frescor en tardes tan xafogoses com aquesta; claustres que aixoplugaren reis, com foren envaits per les turbes—les simpàtiques turbes—que profanaren aquells llocs de pau benaurada, semblant-hi l'incendi i la destrucció, petjant les celles austeres dels monjos i destruint els joiells d'art amb els quals s'enriquia el monestir.

Claustres solitaris i desemparats, on, que s'hi sent un hàlit de tristesa, de recança, i on s'hi troben a faltar el cant dels ocells i el remoreig de l'aigua saltant pel brollador. El jardí és abandonat; solament alguns arbres centenaris, com redreçant-se, en mig d'aquesta desolació, s'aixequen representatius, amb tota la noblesa rànica, dels temps que passaren.

Les parets dels claustres, emblanquinades grollerament, són embrutades porcamment per un sens fi de pocasoltes estúpids i petulants, que hi han posat llurs petjades de les seves quatre potes, donant una nota de la incultura d'alguns visitants d'aquestes runes glorioses i meravelloses. Alguns pintors—segurament *melenuts* i d'amples capells i d'orelles llargues—fins s'han atrevit a pintar-hi per les parets, profanant-les iniquament, grans paletes, amb les seves corresponents signatures—unes d'elles i per vergonya del que ho em-

pastifa, diu-en entre altres : «Gándara, *Estudio Baldomero Gili i Roig*». Vaia, vaia ! senyor *Baldomero*, tan mateix ja és una mica massa ganàpia per a fer semblants bestieses.

Entre totes aquestes porqueries, hi han marques de grups excursionistes. Aquestes són les úniques, si no recomanables, al menys justificables marques, doncs, ja no és la petulància ridícula del que hi posa el seu nom, sinó per a mostrar la visita cultural—així ho volem creure—de l'entitat.

De pintors, mare de Déu ! si n'hi han anat i, mare de Déu ! qué malament ho han fet. No recordem ni un sol que ho hagi interpretat mitjanament. Tots ho han plasmat infamement. En veritat, s'hauria de prohibir en aquets claustres l'entrada de tots aquests pintors ximpls, que fins alguns d'ells han tingut la poca vergonya d'eixugar llurs pinzells en les magnífiques columnes dels claustres !

O claustres venerables i simpàtics que al vostre recés s'hi troba la peu benaurada, quin dia serà aquell que seureu respectats tal com vos mereixeu i lliures de tanta estultícia !

KIMET.

NATURA MORTA, per E. Store

De l'exposició de Belles Arts de Madrid

Sembla tanmateix que a Madrid, en la clausurada exposició de Belles Arts, el repartiment de premis ha sigut ben bé a l'aranya estira cabells.

S'han fet coses que han resultat encara més lletges que l'immensa majoria d'obres que se hi varen exposar, que ja es dir prou, perquè n'hi havien que no sabriem pas com calificarles.

Ens dolem de debó, dels contratemps que alguns artistes catalans hi han tingut i a pesar de creure en la superioritat de llurs obres, no ens be de nou res de l'ocorregut.

PAS A NIVELL, per R. Soler

LA JOVE PINTURA CATALANA

RAMON SOLER

I

En Ramon Soler fins ara ha estat un pintor que no ha sabut ésser res més que pintor. Naturalment en Soler amb aqueix temperament viu isolat. Podriem dir que fa vida d'ermità; és un anacoreta de l'art. Arreconat en el seu taller senzill del carrer dels Argenters, va produint sense cap pressa les seves coses; sense cap pressa, però amb tanta passió, que podriem dir que aquestes coses per en Soler són el tot.

La seva vida és pintar i més pintar.

Pinta pel sol goig de fer-ho, pel plaer de veurer com van sortint d'una manera que ell creu gairebé per atzar, unes pintures que son un conjunt de força i de tendresa en un grau tan elevat, que

solament els naturalment dotats — els elegits—són capaços de posseir.

II

Recordem d'En Soler una época de pintures al tremp. Paisatges assoleiats de nostra terra que anava pintant amb amor i amb tota la força de les il·lusions del començ de l'espinós camí de l'art.

Aquestes notes, que tenen un gran valor, diríem que són tot instint.

En Soler llavors, pintava com l'ocell canta. Malauradament moltes d'aquestes notes han desaparegut estripades pel mateix pintor en posteriors crisis, que sembla forçós haver de passar.

III

Recordem després en Soler dels patis de veinat. L'artista des del seu taller del popular carrer dels Argenters, pintava amorosament el paisatge que veia des dels dos finestrals.

Aquesta barreja d'interior i ple aire que tenen els patis de veïnat barcelonins, ha quedat traslladada a les teles d'En Soler, d'una manera sorprenent. Les figuretes se hi barregen graciosament. El vell obrer que a l'eixida llegeix el diari, la veïna del tercer que xerrroteja amb la del primer, la que renta, les noies—les Maries, les Tomases, les Rosetes—que de passada que han posat de lluny per al pintor, somnien romànticament amb la vida del taller, del forn d'art que pot ser poden oferir un artista i un promés a la vegada; les ties de les noies, les mares que veuen en aquelles finestres els ulls d'un monstre de corrupció; un cau d'orgia que s'imaginien sempre ple de models i artistes eixelebrats.

IV

Més tard en Soler ens ofereix el paisatge suburbà—Sant Martí, el Clot, Can Tunis—grisos i tristois a pesar del sol

que els omple, d'amples horitzons, de recs, fàbriques i vies del tren.

Paisatges sentits i compresos, per un temperament deliciosament delicat. Inolvidables suburbis d'En Soler.

V

I finalment el Soler de les composicions. El fadrí pintor. L'artista en plena joventut i en possessió d'una força envejable.

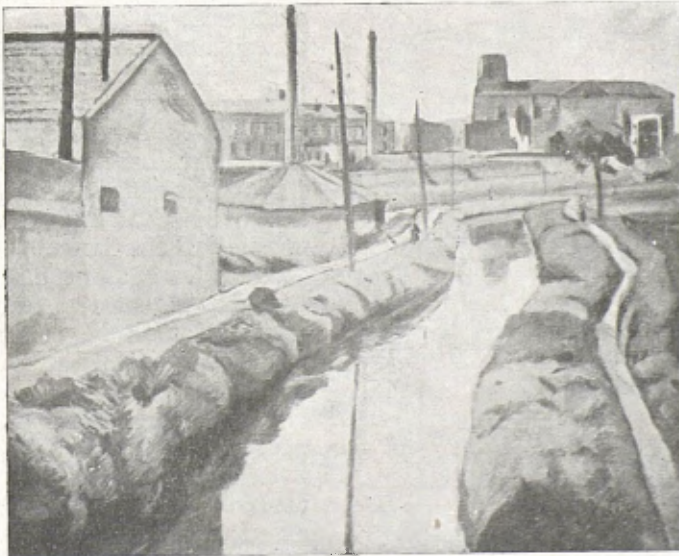
Petites pintures que són obres grans. Meravelles de color. Roses i perles, blaus i cremes, violetes i verds que juguen i omplen espais per fer-nos sentir.

Pintura catalana, ben nostra, forta i delicada.

D'entre totes les obres del jove artista «La vergonyosa» és la millor.

Sis noies nues volten a la companya que no es decideix a mostrar la seva nuditat; és la vergonyosa.

Les altres noies totes alegres es donen per complet a la natura i els ocres

REC, per R. Soler

La moda dels cabells curts

LA TAROTA, per R. Soler

i rosats de les carns, complementen les finors del paisatge de verds tendríssims. La vergonyosa, però, tota vestida, vol i dol, potser no costaria molt de convèncer-la, però el pintor fa que quedi vestida i amb els prejudicis, per donar una nota fosca, un bell contrast que ajuda a valorar en tó brillant les altres notes de claror.

F. CAMPS.

Les nostres gentils dametes decididament, van tallant-se els cabells, i verament prenen un caire enciser i de graciosa bellesa, alhora que és més pràctic i higiènic.

Vos haureu fixat en la gràcia picaresca d'aquests caps deliciosos, lliures d'aquells postissos i *anyadits* d'aquell *crepé* antipàtic i aquells reds pocasoltes?

Aquella carrincloneria antipàtica de les ondes — *l'ondulation Marcel* — aquells xavos i aquelles brillantors tretes amb pomades, que a sota hi amagaven només que porqueria.

Per estètica, per higiene, per llibertat i per la vostra bellesa excelsa: tallau-vos els cabells.

Es clar que això semblarà un sacrilegi a algunes senyores, d'aquestes tan pocasoltes, que consideren un pecat rentar-se més avall del coll i més amunt dels genolls; i que tota la vida—la santa rutina—han anat a cà la pentinadora —donya Tula—i que els deixa uns cabells tots untosos i encarcarrats.

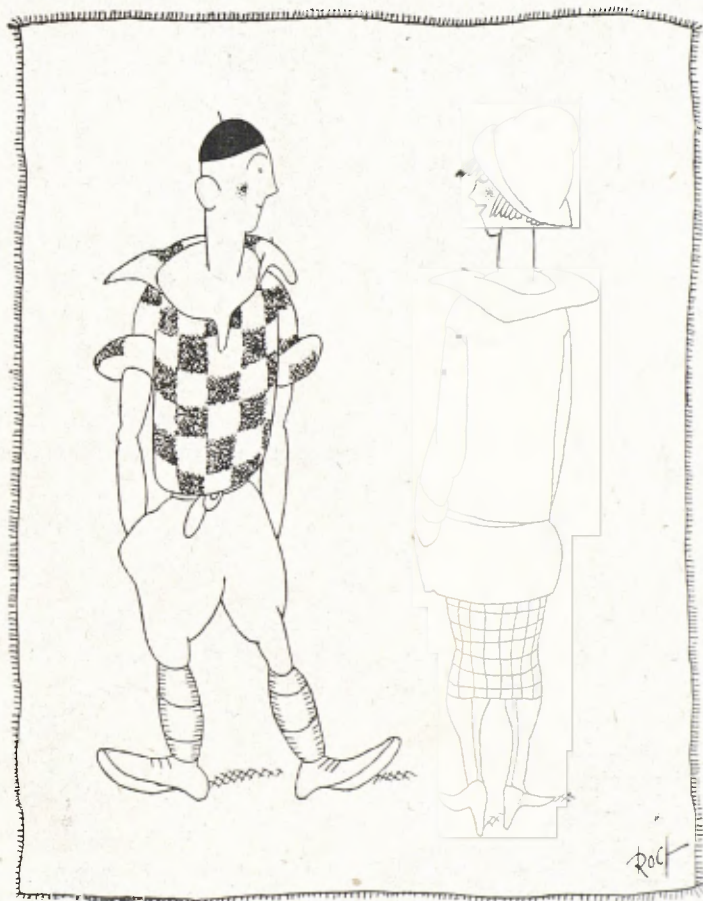
Però aquestes damiselles que omplenen la nostra vida, que s'abillen graciosament, que prenen banys, que no els espanta el sol, i que no tenen aquells prejudicis de les del segle XIX, donant una nota simpàtica de modernitat i bellesa, no se senten espaordides de tallar-se llurs cabelleres llargues—potser per a desmentir a Schopenhauer que deia que la dona era «un animal d'idees curtes i cabells llargs.»

Totes les èpoques han tingut el seus costums, els seus prejudicis, les seves modes i molt bé estava en el segle XVIII—i allà ells—aquells fenomenals pentinats, disformes i enfarfegats, en el XIV els pentinats a trenes—aquelles llargues trenes de Julieta—i en el XIX, aquells pentinats amb tirabuixons, llaços, i lo que fou signe de bellesa: una llarga cabellera, que tant enaltiren els poetes de l'època. Però també tenim de convenir que no es distingiren pas pel seu amor a la higiene ni a la cultura fisi-

ca. Imagineu-vos un senyor del 1840, als banys i compareu-lo amb qualque de nostres saltataulells d'avui, la figura es-cuàlida i malaltissa, groguenca, peluda, marcant-seli les costelles i amb un petit ventre abultat, d'aquell, i el cos bella-ment musculat i d'una morenor simpà-tica, d'aquest.

Així mateix, el segle xx ha d'imposar com a tipus els cabells tallats i arrissats, que tan bellament enquadren a les nos-tres dametes, i els donen una gràcia in-finitament espetarrant de modernitat i bellesa.

ADRIÀ REBEC.

HEROI

—Voldria casar-se amb un heroi? doncs, miri li tinc de dir que diàriament pujo dues vegades al 57, quatre al 46, una al 50 i passo cinc vegades per les Rambles!

EL POETA

L'amnistia ha lliurat un artista de la mort. La tràgica i angoixosa perspectiva d'una mort inexorable es cenyia fortament, punxosa, damunt sa vida joveçana.

El tràgic viure d'aquest jove, era la tragèdia sentida pregonament pel nostre poble. I llur clam, abrandava flamejant, la consciència civil de la terra nostrada.

La dolor d'un proscrit de la vida, aixecava fins a l'infinit les veus polifòniques que del cor del poble sortien, com expressió del desig de consagració a la vida.

No tenim el propòsit—tanmateix no és el lloc més adequat per fer-ho—de parlar de la sentència ni dels motius.

Volem dir quelcom referent a l'artista. Volem referir-nos exclusivament de ço que representa la vida del sentenciat.

No parlarem de l'Acher; ho farem del Poeta.

El Poeta com se l'anomena de motiu. Amb aquest motiu el nostre poble vol simbolitzar l'expressió de l'home artista.

Cal confessar l'encert. L'home artista és sempre un Poeta.

L'art amb qualsevol modalitat, és sempre producte d'una sensibilitat espiritual i sense aquesta espiritualitat, no pot haver-hi poesia.

I heu's aquí el poble, interpretant l'art, com a poesia; fent ingènuament, la definició més justa de l'art.

Però, en parlar d'aquest artista, hem de fer l'especificació del seu art. El nostre *Poeta* no fa versos sonors; el nostre *Poeta* dibuixa, plasma la torturant dolor humana; sap, gràficament, modelar les passions de la nostra vida;

expressa meravellosament la caòtica psicologia del nostre poble.

El seu art no és morfologia, és anímic. Hi ha en llurs dibuixos la fortitud del sentiment artístic, hi ha l'art al servei d'una sensibilitat fortament humana.

I la vida que aguanta aquesta sensibilitat espiritual i dóna vida, vigoria i esplendor a l'art, roman encara a l'ergàstula, esperant el moment suprem de la llibertat.

Mentre esperem la llibertat del nostre artista, celebrem amb joia l'amnistia i, aquesta celebració, és per nosaltres, un fèrvid homenatge a la vida.

Recomença, com diu el nostre excels poeta, el poeta per antonomàsia, el mai prou plorat Joan Maragall, «en el rostre del home l'alegria», l'íntima alegria dels que estimem la vida tan religiosament, perquè sense ella no hi ha art i art és l'ànima de la vida. I la vida sense ànima és la mort.

I amb cants de vida i art des de les planes d'aquesta revista cantem per la vida rediviva del Poeta, de l'artista.

JOSEP RICART.

PRATS VERDS, per D. Carles

Aquella taverna...

Hom per els seus afers, tots els vespres tenia que anar al carrer de Petritxol. A l'entrar per la Plaça del Pi, mai descuidava de mirar dints la taverna que hi ha.

Aquell tros de carrer, es el més estret i fosc i la taverna, en l'hora que tot el reguitzell de tendes havien tancat, era l'única nota de claror.

Una claror morta perxó, com de taverna un xic antiquada, que s'aguanta amb penes i treballs arrapada amb la tradició, per resistir a l'impuls del modernisme que va acaparan totes les botigues i botiguetes del seu entorn.

Una restallera de bocois, un mostrador ja gastat de tant colpejar-lo, unes taules d'un marbre esgrogueit, i al fons sobre la porta que mena segurament a la cuina, una barana de fusta amb balustres retallats.

Potser mai, a pesar del seu tipisme, la taverna hauria cridat la meva atenció, a no ésser per la venerable figura de don Angel Guimerá, que gaire-bé tots els vespres, en havent sopat, baixava a conversar amb els demés parroquians. Era una visita curta que el poeta, sols deixava de fer el dia d'una audició de sardanes pel voltant o bé, el dia d'una representació teatral.

Don Angel, sempre assegut en el mateix lloc, benévolaent platicaba

RETRAT, per Sainz de la Maza

amb els concurrents que oferien un agradable contrast. Gent de gorra i espadenya, carters, vigilants, habituals de la «manilla» o del «tuti» que ja molt acostumats a la companyia del excels poeta, el tractaven amb una reverent companyonia.

D'aquí en endavant al passar per la taberna del carrer de Petritxol, hi trovarem a faltar en son lloc de costum la venerable figura de nostre poeta nacional i aquelles taules, aquells bocois, aquell taulell gastat i les branes retallades, perdran segurament del tot la gloriola, de que la nostra fantasia els havia guarnit.

JORDI.

Pensar que el cel, els arbres, els carrers, els homes... tot es meu!

ENRIC ROUSSEAU.

Motius d'inspiració? Anar d'ací d'allà.

MARTI I ALSINA.

Jo, pinto i fòra.

ISIDRE NONELL.

El que té un caràcter format, rebutja l'embat en la fonamental, però hi ha lo superficial (la moda?), que també influeix.

MARTI I ALSINA.

NOTICIARI

El pròxim número de NOU AMBIENT sortirà amb tota puntualitat el primer de setembre, vençudes ja algunes dificultats que ens impediren sortir el més passat.

Dintre pocs dies marxarà a París on pensa estar-hi una temporada, el nostre amic l'escultor Enric Quintana.

ANTONIETTI

FOTOGRAF

Fotos d'Art : Postals

Reproduccions de totes menes

Ampliacions : Diapositiu

Fotos lluminoses

El mes nou. Darrera troballa de la fotografia

Sala especial per exposicions d'art

Banys Nous, 22, botiga
BARCELONA

Galeria oberta de 10 a 1 i de 4 a 8

Per anuncis i suscripcions a la Revista NOU AMBIENT, dirigir-se al carrer dels Banys Nous, 22 («Galeria Fotogràfica Antonietti»)

Suscripció anual : 5'00 ptes.
Estranger : 10'00 »

GALERIES DALMAU

PASSEIG DE GRACIA, 62

TEL. 1172 G

BELLES ARTS
EXPOSICIONS

SECCIONS DE:

MATERIAL PER ARTISTES

MARCS MOTLLURES

OBJECTES D'ART

LLIBRERIA

ANTIGUITATS

RETRAT, per Ricard Canals